

Program razvoja podeželja

Republike Slovenije

za obdobje 2007 - 2013

PRILOGA 18:
MODELNA KALKULACIJA
ZA IZRA UN VIŠINE
PLA ILA ZA KMETIJSKO
OKOLJSKI PODUKREP
OHRANJANJE
EKSTENZIVNIH KRAŠKIH
PAŠNIKOV

1 UVOD

Izra un višine pla il za podporo ohranjanju ekstenzivnih kraških pašnikov temelji na pristopu, ki je bil uveljavljen pri izdelavi izra unov višin pla il za ukrep kmetijsko okoljskih pla il iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007-2013. V ta namen je bil izdelan modelni kalkulacijski sistem, ki omogo a ocenjevanje stroškovno prihodkovnih razlik, ki nastanejo zaradi izvajanja posameznih kmetijsko okoljskih podukrepov, pri emer ocenjene razlike predstavljajo osnovo za dolo itev pla ila pri posameznem kmetijsko okoljskem podukrepu (Rozman, Majkovi , Turk in Pažek, 2007¹).

2 OSNOVNA METODOLOŠKA IZHODIŠ A

Kot osnova za izra un višine pla il se v zgoraj omenjenem modelno kalkulacijskem sistemu upošteva obi ajna kmetijska praksa. Analiza vplivov dejavnikov, zna ilnih za pridelavo v obmo jih ekstenzivnih kraških pašnikov v zaraš anju (dejanska vrsta rabe » 1410 - kmetijsko zemljiš e v zaraš anju«) na pridelovalne stroške je pokazala, da so razlike v stroških med tehnologijo uporabljeno v obi ajni kmetijski praksi na tem obmo ju (površine z dejansko vrsto rabe »1300 - trajni travnik«) in tehnologijo primerno za pridelavo na ekstenzivnih kraških pašnikih v zaraš anju, dovolj pojasnjene, e se kot kriterij razli nih pridelovalnih razmer uporabita dva kazalca: (1) možna intenzivnost pridelave (višina pridelka) in (2) možna produktivnost živega in strojnega dela (možnost uporabe mehanizacije pri pridelavi).

Glede na to, da pla ila za izvajanje kmetijsko okoljskih podukrepov lahko predstavljajo samo tisti del stroškov, ki presegajo stroške izvajanja na el obi ajne kmetijske prakse, ki vklju tje tudi zahteve navzkrižne skladnosti, je osnova predlagane metodologije v neposredni primerjavi kalkulacije proizvodnih stroškov reje ob upoštevanju vseh na el obi ajne kmetijske prakse na travinju kraškega obmo ja in kalkulacije reje pri trajnostni izrabi ekstenzivnih kraških pašnikov. Osnova za izra un pla ila je tako primerjava stroškov in prihodkov reje pri obeh praksah.

Za oceno prihodkov in stroškov obi ajne kmetijske prakse reje na travinju kraškega obmo ja (vrsta dejanske rabe »1300 - trajni travnik«) so bili izhodiš no uporabljeni proizvodno ekonomski modeli za pridelavo krme (Jeri in sod., 2001²), ki so bili po potrebi prilagojeni specifi nosti pridelovalnih razmer na obravnavanem obmo ju.

Metodologija izra una višine pla ila za ekstenzivne kraške pašnike je prikazana v naslednji shemi:

Reja Obi ajna kmetijska praksa (OKP) Pridelek: Y_{OKP} Cena: C_{YOKP}	Reja Ekstenzivni kraški pašnik v zaraš anju (EKP) Pridelek: Y_{EKP} Cena: C_{YEKP}
Skupni stroški: SS_{OKP}	Skupni stroški: SS_{EKP}
Ocenjeno potrebno pla ilo:	$ABS((Y_{OKP} \cdot C_{YEKP} - SS_{EKP}) - (Y_{OKP} \cdot C_{YEKP} - SS_{OKP}))$

Shema 1: Postopek izra una potrebne višine pla ila za ekstenzivni kraški pašnik³

Osnova za izra un potrebnega pla ila je razlika, ki nastane v finan nem rezultatu med rejo pri obi ajni kmetijski praksi in pri reji na ekstenzivnem kraškem pašniku.

¹ Modelne kalkulacije za izra un višine pla il za kmetijsko okoljske podukrepe so pripravili doc. dr. rtomir Rozman, asist. dr. Darja Majkovi , prof. dr. Jernej Turk in doc. dr. Karmen Pažek; vsi Univerza v Mariboru, Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede, Pivola 10, 2311 Ho e.

² Jeri , D. in sod. 2001. Katalog kalkulacij za na rtovanje gospodarjenja na kmetijah v Sloveniji. Kmetijska založba, Slovenj Gradec.

³ Shema je povzeta po modelnih kalkulacijah za izra un višine pla il za kmetijsko okoljske podukrepe iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007-2013.

3 IZRA UN VIŠINE PLA ILA⁴

V izra un višine pla ila so vklju ene naslednje zahteve:

- izobraževanje,
- vodenje evidenc o delovnih opravilih,
- priprava na rta ureditve pašnika,
- vzdrževanje infrastrukture za vodenje nadzorovane paše,
- vzdrževanje napajališ ,
- mehansko omejevanje širjenja trnastih grmovnic (robida, rni trn, šipek, glog),
- izvajanje ukrepov za obnovo ruše na kr evinah,
- obrezovanje in red enje mejic,
- zaš ita dragocenih drevesnih in grmovnih vrst pred poškodbami s strani pašnih živali,
- oskrba živine z mrvo na pašniku v primeru poletne suše po zaklju ku vegetacije.

Finan no vrednotenje navedenih zahtev za izvajanje podukrepa:

Zahteve pri izvajanju podukrepa	(€ha)
Izobraževanje	16,91
Vodenje evidenc o delovnih opravilih	25,21
Priprava na rta ureditve pašnika	16,31
Vzdrževanje infrastrukture za vodenje nadzorovane paše	138,00
Vzdrževanje napajališ	36,70
Mehansko omejevanje širjenja trnastih grmovnic	31,40
Izvajanje ukrepov za obnovo ruše na kr evinah	15,92
Obrezovanje in red enje mejic	57,73
Zaš ita dragocenih drevesnih in grmovnih vrst pred živalmi	13,41
Oskrba živine z mrvo na pašniku ob poletni suši/zaklju ku vegetacije	31,21
Izra unana višina pla ila	382,80

Izra unana višina pla ila:

Obi ajna kmetijska praksa	Prihodki (€ha)	834,60
	Stroški (€ha)	688,50
	Finan ni rezultat (€ha)	146,10
Izvajanje podukrepa	Prihodki (€ha)	0,00
	Stroški (€ha)	236,70
	Finan ni rezultat (€ha)	-236,70
Izra unana višina pla ila po modelni kalkulaciji (€ha)		382,80
Najvišje možno glede na prilogo Uredbe 1698/2005 (€ha)		450,00
Najvišje možno pla ilo (€ha)		382,80

⁴ Izra un sta pripravila: asist. dr. Matej Vidrih in prof. dr. Tone Vidrih; oba Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana